

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
19:33	19:19	18:02	
19:37	19:04	18:00	ירושלים
19:32	18:59	18:01	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

זמן שמחתנו

מקבלות את פנינו בשמחה, צוות להן בחצרותינו וברחובותינו הסוכות האהובות, בשלל גווניהן וצבעיהן, ומכניסות אותנו לאווירתו של החג הנפלא הזה, הממלא את נשמתנו בשמחה יהודית טהורה. הקישוטים הצבעוניים הנתלים בחדווה, המנגינות המקפיצות הנשמעות ברמה, ומירוץ הקניות והסידורים בימים העמוסים ביותר בשנה - מעלים בנו את הטעם המתוק של שמחת החג המתקרב ובא...

בעוד יממה וקצת, נתכנס כלנו אל תוך מציאות רוחנית, המרוממת אותנו טפח וטפחיים, ומשמחת את ליבנו בכפל כפליים. ניכנס לצלו של אבינו האהוב, אבא עליו התרפקנו באהבה מראש חודש אלול, אבא שחנן אותנו בשנה טובה בראש השנה, ואבא שקירב אותנו ואימץ אותנו אליו, טהורים נקיים וזכים, אך לפני יומיים - ביום הכיפורים. כמו בנינים שיישרו את ההדורים, ושבים לחוש קרובים ואהובים, נחסה בצלו, נתעסק בהשראתו, ונשמח בזכות הכבירה!

חג הסוכות ניתן לנו כזכר לענני הכבוד, בהם הסתופפנו ובצילם חיינו בצאתנו ממצרים. החג הזה זכה לתואר זמן שמחתנו, זהו החג והמועד שמהותו שמחה, מצוותו שמחה, כל כולו זועק שמחה, 'ושמחת בחגך'. זהו החג בו רגליים נישאות אל על בריקודי שמחת בית השואבה, מהסוכות נשמע קול זמירות השיש המשמחת, אפילו האנשים ברחוב - חייכנים ושמחים מהרגיל...

לא רק שחג הסוכות הוא חג השמחה בעת קיומו, אלא שהוא המעיין ממנו נובעת השמחה לכל ימות השנה, וכפי שגילה הרה"ק רבי מרדכי מטשערנבויל זי"ע, שהמילים 'זמן שמחתנו' - הן מלשון זימון לשמחתנו, כי בחג הזה אנו מזמינים את השמחה לליבנו לכל ימות השנה. וככל שנסקיע יותר בלשאוב את השמחה ולשאוף אותה לתוך נפשנו - נבטיח לעצמנו יותר כוחות ואנרגיות שמחות בכל ימות השנה, גם בימים קודרים בחורף או מזיעים בקיץ...

זה אלי ואנוהו

הקב"ה נתן לנו את מצות סוכה ללמד אותנו על העולם הזה שהוא עראי

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש הישיבה והמוסדות

כשיגיע לעולם העליון, הוא יקרע את בגדיו ויאכל את בשרו, נורא ואיום.

כתוב בספרים הקדושים, אדם הוא גוף, מטבעו הוא רחוק מאהבת ד' יתברך, לכן הוא מקיים את המצוות כמצות אנשים מלומדה, מקיים כדי לצאת ידי חובה, מדי פעם יוצא קצת לשתות, קצת לפטפט, השתייה מתארכת והסטנדר עומד בוש ונכלם. אבל צריך לעורר עצמו בתוכחת מאמרי חז"ל, שידע כמה גדולה מעלתו ודרגתו, שהוא זוכה להיות בן תורה ולהמנות על אלו שד' חלקם ונחלתם לעולם, שהוא עוסק בדבר החשוב ביותר, המועיל ביותר, והטוב ביותר, לימוד התורה הק'. וכמו שאמרו חז"ל ותלמוד תורה כנגד כולם, וגדול ת"ת יותר מהחלת נפשות!

וכשלומד בהתעניינות ובחשק, הוא רוצה עוד ועוד, כמשל אדם שמוזמן לסעודת מצוה הוא מחכה לה, יש לו חשק לזה. כך גם בלימוד התורה ועסק המצוות צריך שתהיה השתוקקות מתי יבוא לידי ואקיימנו. מתי אוכל לחזור לסטנדר האהוב וללמוד. כי באמת פיקודי ה' ישרים משמחי לב, מצות ה' ברה מאירת עיניים!

מי שאוהב ללמוד, אתה רואה אותו 'גונב' מהבין הסדרים, מהארוחות פה ושם, לומד, מעיין, מסכם, מתנגן לו לימודו בהיכל בית המדרש ומענג את הקב"ה בקול תורה ערב ומתוק. אבל מי שלא זכה לטעום צוף התורה, הוא הולך רצוא ושוב, עולים ויורדים בו, אחת למעלה ושבע למטה. ולא די לו בבין הסדרים של שעתיים הוא צריך גם בין המשפתיים, לפני מעריב ואחר מעריב.

הידור מצוה מורה על אהבת ה', המצוה עצמה לא מורה על אהבת ה', אמנם יש לו שכר גדול, ואין הקב"ה מקפח שכר כל ברייה, אבל הדרגה הגבוהה והנוראה שבאה לאדם על ידי המצוות, כותב האריז"ל הקדוש זה לפי השמחה בהם והדבקות!

והעצה לזה, איך אדם יבוא לקיים המצוות בהידור רב, על ידי דרשתו ויחשוב בגדולת הבורא, וכמו שכותב רבינו יונה ז"ל אין לו להביט לקטנות העבייה, אלא יביט לגדולת מי שצוה עליה יתברך שמו. וכשיתבונן בגדלות ד' יתברך, וידע כי הוא המאושר באדם שזוכה לעשות רצון קונו, מלך מלכי המלכים הקב"ה, יבוא חשק בליבו לעשות את המצוות בהידור רב.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ש אנשים שאתה רואה אותם, לבית שלהם קונים ריהוט הכי טוב שיש, מחפש את החברה הכי יקרה, מוצרי חשמל הכי טובים. וכשמגיע למצוות עושים את המינימום לצאת ידי חובה. וכשיבוא אדם זה לעולם העליון, לעולם האמת, שם הוא יתבייש בבושה גדולה ונצחית, בשביל העניינים שלך, הכבוד שלך, התאוות שלך, הוצאת כסף ואף לקחת הלוואות. אבל בשביל חפצי שמים לא יכולת להוציא יותר! אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה!

אדם קונה שווארמה, שלושים שקל. הוא דואג על הכסף? עכשיו הוא דואג לטעם של הבשר. אבל אם יבקש ממנו צדקה שלושים שקל, הוא יחשוב פעמיים אם לתת שקל או שנים.

זהו לשון הפלא יועץ: הידור מצוה מורה על האהבה, כי העובד מיראה אינו מבקש אלא לצאת ידי חובה, אבל העובד מאהבה לפי רוב החבה מדקדק בה שלא תחסר כל בה. והמוסיף להתנאות זה לו למופת ולאות שהוא אוהב את ה' בכל לבבו ובכל מאדו ומרבה בכבודו. ומה מאד יבוש ויכלם לעולם הבא האיש אשר הוא מקפיד על מלבושו וכלי תשמישו ובתי דירתו שלא יהא בהם קרוע ומטנף וכדומה, ומיפה ביתו בסיד וציורים וכיורים, ובמצוות ה' אינו מקפיד על קרעים וכעורים. ואשרי האיש האוהב את קונו ומכבד ה' מהונו ומרבה הוצאות על המצוות להתנאות ישא ברכה מאת ה'...

זהו עניין מצות סוכה, כתוב ברמב"ם (סוכה ח) אף על פי שכל המועדות מצוה לשמוח בהן, בחג הסוכות היתה שם במקדש שמחה יתירה כו'. ולכאורה קשה, דוקא חג הסוכות, שהתורה אמרה (סוכה ב) צא מדירת קבע ושב בדירת עראי? אדם יושב בבית ממוזג וילונות ושטיחים, עם הנוחות שהוא רגיל בה, שם הוא שמח הרבה יותר! **אלא באה התורה ללמדנו שמחה אמיתית היא כשאדם מנוטרל מהעולם הזה, כשהוא יודע שהעיקר זה העולם הבא.** בסוכה אין שיש פאר והדר, הכל מנייר, כשאדם יודע שהעולם הזה עראי, בסוף חוזרים הביתה, אין לו קנאה שנאה תחרות ורדיפת כבוד, הוא יודע שהעולם הזה חולף והוא לא מצפה ממנו ליותר מידי. ואז הוא שמח, כי איזהו עשיר השמח בחלקו. ואז משקיע את כספו והונו וזהו בעולם העליון, משקיע את זמנו היקר לקנות נצח נצחים, אז הוא שמח שמחת עולמים. אבל אם משקיע בעולם הזה, ושוכח חיי העולם הבא, אז

ההקדשה השבועית

הצאים גם אתם לתקדש אלפי עלונו 'אור הפרשה' להצלחתכם או לענין יקרלכם? התקשרו עכשיו: 08-64-60-208

לירושלם
ידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לירושלם
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לילך בת עליזה

להתנחלות
אסף בן חיה
רוני בן דיהה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעירילי נשמת
לעיליה בת חנה
סיגלית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

סוכה בתוך התופת

המנצנצים. 'שהחינו וקיימנו והגיענו...' בירכו בהתלהבות, 'אשר קידשנו במצוותיו וציוונו לישב בסוכה' - שאנו באלם קול, בהתרגשות שלא ניתן לתאר...

איש לא ראה אותם, איש לא הבחין בהם. לא במהלך הקידוש המרגש, וגם לא ברגעי הזהבה בהם זכו לאכול כזית פת בסוכה. ובספר 'מקדשי השם' של הרב מייזליש בעמוד ל', מסופר הסיפור במלואו עם עדות אישית מרגשת, שמעולם לא היה להם טעם מתוק בישיבה בסוכה כמו בסוכה החשוכה והצפופה ההיא, בין הדרגשים, מתוך סכנה ומסירות נפש. רק ממרום השקיפו עליהם פמליא של מעלה, וראו את מסירות נפשם של שני יהודים נטולי תנאים, לקיים את מצות סוכה!

כי גם בתוך התנאים הקשים ביותר מצות סוכה משמחת, מרוממת. בתוך תנאי מחנות העבודה וההשמדה, יכול יהודי לומר בלב שלם 'זמן שמחתנו' - כי זו השמחה האמיתית והנכונה, השמחה על שזכינו לישב בצילו של אב אהוב, השמחה על שזכינו להתקרב אליו ולעשות את מצוותיו. זו השמחה האמיתית והמרוממת, שמחנה השמדה ונאצים אכזריים מתגמדים למולה, אינם יכולים לה!

אשרינו שאנו זוכים לקיים את מצות סוכה בסוכות מוארות, בחלק מהמקרים - רחבות ידיים, ובכל המקרים, מלאות אור, טעונות שמחה, רוויות התרגשות נלהבת. הבה נשמח בחג המשמח הזה בשמחה האמיתית - בהבנה כי אנו זוכים לשבת בצלו של אבא שבשמים, ומול זכות כזו - כל קושי שבעולם הוא עראי וזמני, אינו מעיב על שמחתנו השלימה!

אשרינו שאנו זוכים למצות הסוכה, בלי מאמץ אביר שכזה, בלי מסירות נפש... כמה עלינו לשמוח ולהוקיר כל רגע של ישיבה בסוכה, של כוס מים בסוכה, של שינה בסוכה. נכון, לפעמים זה לא הכי נוח, אבל זה הכי מרומם והכי כדאי בעולם - לישון, לאכול ולשהות בצילו של אבא שבשמים!

בהיותנו בסוכה, אנו זוכים לארח את האושפזין הקדושים, מתעלים לדרגות גבוהות ונאצלות של שהות בצל השכינה, וישיבה בצוותא עם האושפזין. אלו דרגות שקשה להגיע אליהן בימי שגרה - ולכן נפעל להתאים את ישיבתנו בסוכה לישיבה מרוממת ורוחנית, כראוי למי שיושב בטרקלינו של המלך, ומארח את נכבדי ושועי עולם...

ונתפלל, נזעק מקירות ליבנו: 'הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת', ואז נזכה בצוותא לישב בסוכת עורו של לווייתן, מתוך שמחה ואושר!

טיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

כי הוא מוכן ליטול על אחריותו את סיכנו האישי, אך לא לסכן יהודי אחר. 'אם ניתפס שם בסוכה, מי כמוך יודע מה יהיה גורלנו...' - אמר הרב מייזליש בחרדה... אך הרב איזראעל לא נכנע, ואמר: 'הלא אתה מבקש ממני לזכות במנת לחם כפולה, כדי לקיים מצות סוכה כהלכה, וגם אני מבקש ממך את אותו הדבר... הבה נעשה עיסקה: אני מספק לך את הלחם הדרוש, ואתה מספק לי את ידיעת הזהב, היכן ניתן לזכות לשבת בסוכה בתוכי גיא הצלמוות בו אנו חיים. אם מקובל עליך - סגרנו!'

כשראה הרב מייזליש כי אין ברירה, נענה וגילה את הסוד הכמוס, סיפר היכן ממוקמת הסוכה, כיצד נכנסים אליה בזחילה בין הדרגשים הישנים, עד שמגיעים למקום בו גובהה עולה על ל' טפחים, ובדיוק שם - מלמעלה, מסוככות הדפנות בסכך כשר שצילו מרובה מחמתו. הם סיכמו להיפגש שוב בליל החג, כשעוד אז - על הרב איזראעל למלא את חלקו בעיסקה, ולהשיג מנת לחם כפולה ל'לחם משנה'...

בערב החג לא ניכרה כל תכונה מיוחדת במחנה, וכמו כל יום - עבדו בו במרץ מבוקר ועד ערב. כששקעה החמה והפועלים היהודים הכפופים שוחררו לדרגשיהם לשנת הלילה, המתינו שני יהודים בשתי קצוות המחנה לשלושה כוכבים ראשונים...

הם קיפצו מהדרגשים בשקט, אך בלב פועם בהתלהבות. כשתי דמויות שחורות וקטנות, נראו נמלטות מבין בלוקי השינה אל החצר האחורית, זהירות מלעורר כל רחש. השומרים הנאצים המפטרלים היו שקועים בארוחת הערב הדשנה, ושני הרבנים עברו מפתח בלוק אחד לרעהו - בדרכם לירכת המחנה...

בנתירה חתולית זריזה, טיפסו בין הדרגשים הישנים, וחלו מתחתיהם. אצבעותיהם ספגו קוצים ומכות יבשות, אך הם לא חשו בכך כלל. לפתע לחש הרב מייזליש: 'זהו כאן', והרב איזראעל נשא עיניו למעלה וראה שאכן, יש כאן את הגובה הדרוש, יש שלושה קירות, והכוכבים נראים רק מבין הסדקים - - -

בקושי רב הצליח למנוע מפיו לזעוק בשמחה, בקושי עצר את רגליו מלפצוח בריקה. ליל התקדש חג, והם כאן, שני יהודים, בעמק הבכא, זוכים להיות בצל הסוכה, בצילא דקודשא בריך הוא!

מתוך החשיכה, נראו רק עיניהם, נוצצות בחווה, דלוקות בהתלהבות. ליבם רטט מהתרגשות, עיניהם נחילי דמעות אושר ושמחה. בקול שקט אך המאושר בעולם, אחזו שניהם את שתי מנות הלחם ובירכו: 'אשר בחר בנו מכל עם, ורוממנו מכל לשון... ותיתן לנו... בא-ה-ב-ה את יום חג הסוכות הזה...'

בקול רוטט ובלבבות רוועדים, נישא הקידוש המיוחד אל שערי שמים, עובר בין הסכך לבין הכוכבים

היה זה בימים הנוראים עלי אדמות, כשעשן שחור היתמר מעל אירופה, מעלה למרומים מיליוני יהודים הנטבחים על קידוש השם. בתוכי מחנות הריכוז וההשמדה, רוכזו רבבות יהודים שלא כולם ידעו כי הם המועמדים הבאים למסור נפשם על קדושת השם, ובנתיים - השתדלו לחיות על קדושת השם, כששמירה על צלם יהודי נדרשה למסירות נפש של ממש...

בין השוהים באחד ממחנות הריכוז, נמנו גם שניים שזכו להינצל מגיא ההריגה, יהודים מורמים מעם שהפכו אחר כך לרבנים נודעים. רבי צבי הירש מייזליש זצ"ל - לימים רב קהילת שארית ישראל בשיקאגו, ורבי דוד איזראעל זצ"ל, לימים רב בקאראקאס שבונצואלה. זכה הרב איזראעל למה שלא זכו אחרים, להיות השומר המופקד על חלוקת מנות הלחם במחנה הצוענים הסמוך, שם רוכזו אלפי גויים צוענים שגם בהם השתעבדו והתעללו הנאצים הארורים.

הגיעו הימים שבוין כסה לעשור והרב מייזליש - שגוו נכפף וקומתו השתוחחה מהתעללויות הרשעים אך נפשו היהודית התעלתה בגבורה עילאית, היה עסוק בדאגה אחת ויחידה: כיצד יוכל לזכות לשבת בסוכה, כיצד יצליח לקיים מצות סוכה בתוך תנאי המחנה הקשים. בשעות הפנאי הבודדות, לעת ערב עם סיום העבודה, הסתכן בנפשו ויצא אל מבואות המחנה, תר בעיניו אחרי מקום מתאים וצידוד מינימלי...

חלפו עברו מספר ימים, ובעיצומן של שעות העבודה הצליח הרב מייזליש להסב את תשומת לבו של הרב איזראעל, וביקש להסתודד עמו. לא בנקל עלה הדבר בידיהם תחת עיני הנאצים הבוחנות, אך לבסוף עלה הדבר בידיהם, והרב מייזליש גחן לעבר הרב איזראעל ולחש:

'הרי אתה מופקד על חלוקת הלחם לצוענים, ומדי יום - מסתבר שנתרת לך מנה אחת או שניים... בשבוע הבא יחול חג הסוכות, הסתכנתי בנפשי ובנתי לי סוכה כשרה למהדרין, ואני חפץ בכל לבי לאכול בה כזית פת כהלכה. אם יש את נפשך לסייעני, אני מבקש כי בשבוע הבא תשמור לי מנת לחם נוספת, כדי שאוכל לקדש על 'לחם משנה' בסוכה...' - ביקש הרב מייזליש.

בן שיחו פקח למולו עיניים נדהמות: 'סוכה כשרה? כאן? במחנה? איך זה יתכן?!' הרב מייזליש חיך כצופן סוד, ולחש בסיפוק אין קץ: 'הסתובבתי בירכתי המחנה, ומצאתי מקום בו נזרקו דרגשים ושברי דרגשים, ממש מאחורי הצריפים. סידרתי כמה דרגשים בצורת שלוש דפנות בגובה מספק, ושברתי כמה קורות שהפכו לסכך כשר - בו סוככתי את סוכתי הקטנה... עכשיו יש לי סוכה, אני צריך לחם משנה - לאכול בתוכה!'

'רגע רגע', נצצו עיניו של הרב איזראעל, 'סוכה כשרה כאן במחנה, זה אומר שגם אני אזכה לישב בה. פשוט, לא?' אך הרב מייזליש סירב בתחילה, והסביר

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

חשיבה רגשית

חשיבה רגשית היא בניית הנחות על סמך רגשות ושכנוע עצמי המבוססים על תחושת בטן ואינטואיציה. לדוגמה:

- מרגיש טיפש! (הוכחה שאני טיפש).
- הוא חושב רק על עצמו (כי אינני מרגיש שהוא מתכוון לטובתי).
- אני מרגיש שכולם צוחקים עלי.
- יש לי רגשות אשם (סימן שעשיתי חטא ופשע).
- אני מרגיש חרדה (משהו רע עומד לקרות).
- אמנם יש מציאות של אינטואיציה, ולפעמים אנו מרגישים דברים לפני שאנו מבינים או יודעים להסבירם. האינטואיציה עשויה להיות מבורכת, בהיותה מנגנון נפלא שעוזר לנו לפעול בשטף בלי הססנות מוגזמת. אבל כאשר אנו מעניקים לה חשיבות כשל משהו ודאי ורואים בה הוכחה לנכונות תחושתנו, היא עלולה להתגלות כבעיה לא פשוטה, שתסבך אותנו ותגרום לנו נזקים.
- אם ברצוננו להינצל מטעות זו, חשוב שנלמד להפריד בין מה שאנו חושבים ומרגישים ובין המציאות. אם אני חושב שאני חולה, הרי זו סברה או תחושה אך לא מציאות. אם אני מרגיש טיפש, לפעמים זה רק מפני שאני משוכנע בכך, וכלל לא משום שאחרים סבורים כך. הוא הדבר במקרה שאינני מרגיש שהזולת מתכוון לטובתי. ייתכן בהחלט שזו תחושתו ובכל זאת אין זו הוכחה שכל מה שהוא מבקש הוא טובתו האישית.

דבר נוסף שעשוי להועיל להתגבר על חשיבה רגשית הוא חיפוש עדות חיצונית שתשמש תימוכין לתאוריה שלנו: מה הן ההוכחות לסברה שאני טיפש? האומנם אנשים אמרו לי את זה? האם במקרים אחרים הוכח שפלוני דרש את רעתי? איך נראית מציאות שבה כולם צוחקים על מישעה, ומהי ההוכחה שזה קורה לי עכשיו? וכן על זה הדרך, לחפש תימוכין ולבדוק אם הרגשות שלנו מבוססים על מציאות או על אפשרות שזו המציאות. כמו כן כדאי לבדוק אם אנו חושבים כך גם כאשר אנו רגועים וטוב לנו, או שרק כאשר מצב רוחנו רעוע, אנו חושבים ומרגישים כך? האם גם אחרים חשבים כך, או שלהם יש הסבר וגישה שונים?

טעות מספר 8: הלקאה עצמית: טעות נפוצה זו היא אחד הגורמים העיקריים לרגשות אשם, עכס ושנאה כלפי עצמנו וכלפי אחרים.

במקום לחשוב: טוב היה אילו היינו חושבים מראש על אפשרות פלוגנית, וחבל שהחלטנו כך ולא אחרת, אנו חושבים: הייתי צריך לחשוב מראש שזה עלול לקרות! לא הייתי צריך להחליט כן! ובעקבות מחשבה זו אנו מוצפים ברגשות אשמה.

הטעות בחשיבה זו היא האשמה עצמית במשהו שאמנם חבל שלא חשבנו עליו מראש, אבל עובדה זו אינה הופכת אותנו ל"אשמים". מה גם שבחלק מהמקרים לא היה לנו שום סיכוי לדעת מראש מה שיקרה! כיצור אנוש, שכיח וצפוי ננטעה לפעמים. הרי גם כלפי שמיא אנו מלמדים זכות על עצמנו ומבקשים: "אבינו מלכנו זכור כי עפר אנחנו", ועוד אין-ספור תפילות שבהן אנו מבקשים התחשבות בגלל היותנו קרוצי חומר, בשר ודם. הוא הדבר לגבי ההסתכלות שלנו על המציאות. במקום לחשוב שטוב היה אילו דברים מסוימים היו קורים אחרת, או כמה חבל שדברים לא הסתדרו כפי שהיינו רוצים, אנו יוצאים מתוך הנחה שהדברים היו צריכים להסתדר או להיעשות כפי שאנו חושבים, ואז אנו כועסים ומתוסכלים על שזה לא קרה.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב רועי גנון

הלכות חג הסוכות

ט. המבדיל במוצאי החג או במוצאי שבת אינו חייב לשתות בסוכה, אולם המחמיר שלא לאכול או לשתות שום דבר מחוץ לסוכה הרי זה משובה ותבוא עליו ברכה, אולם ברור שאין לו לברך ברכת "לישב בסוכה".

י. מי שנמצא באמצע סעודתו שאוכל לחם, אסור לו לאכול או לשתות שום דבר מחוץ לסוכה, ואע"פ שאם לא היה בתוך סעודתו זה היה רק חומר, מכל מקום כיוון שעכשיו הוא נמצא באמצע סעודה אין לו לשתות או לאכול שום דבר מחוץ לסוכה עד שיעשה ברכת המזון, ולכן יש גם להיזהר שלא יצא מן הסוכה עם מאכל בפיו, אלא יסיים את המאכל שבתוך פיו ורק אז יצא מחוץ לסוכה.

יא. יש חיוב גמור מעיקר הדין לישון בסוכה במשך כל ימי החג, אלא אם כן הוא מצטער לישון בסוכה מחמת סיבה מסוימת שיש לו, ולכן אם קר מעט לאדם ילבש בגדים חמים וישן בסוכה, אולם אם אחרי שלבש בגדים חמים עדין קר לו ומצטער מזה, יכול לישון בביתו.

יב. וכן הדין אם חם בסוכה ומצטער לישון כך בחום, אם יש לו אפשרות להניח מאורר או מזוג, יניח אותם בתוך הסוכה וישן, אולם אם אין לו אפשרות וחס לו מאוד ואינו יכול לישון הרי הוא בגדר מצטער ופטור מן הסוכה ויכול לישון בביתו.

יג. מכל מקום אם גם בביתו עדין קר לו כמו שהיה בסוכה או שעדין חם לו כמו שהיה בסוכה אינו בגדר מצטער שפטור מן הסוכה, משום שהגדר של מצטער זהו דווקא שעל ידי ישיבתו בסוכה בא לו הצער ועל ידי שישנה את מקומו מהסוכה לביתו יסור אותו הצער.

יד. אם יש בסוכה אורחים או משפחה ואינו יכול לבקש מהם שיצאו, הרי הוא בגדר מצטער פטור מן הסוכה ויכול לישון בביתו, כיוון שיש שם רעש ואינו יכול לישון שם, אבל אם יודע שאם יבקש מהאורחים הם יצאו ויוכל לישון שם, יעשה זאת בנחת.

טו. וכן מי שיש לו ילדים רכים שהם מתעוררים באמצע הלילה ובוכים, ואשתו אינו יכולה לטפל בילדים, ואם יישן בסוכה אינו יכול לשמוע את בכייתם של הילדים, רשאי לישון בביתו.

טז. יש לדעת שחיוב השינה בסוכה הוא יותר חמור מחיוב אכילה בסוכה משום ששינת עראי אסורה מחוץ לסוכה, ולכן אפילו אם רוצה רק להניח את הראש לכמה דקות חייב לישון בסוכה, אלא אם כן הוא מצטער.

יז. נשים פטורות ממצות סוכה, ולכן אינן חייבות לאכול או לישון בסוכה, ואין הבדל בין הלילה הראשון ללשאר ימים.

א. מצות עשה מן התורה לאכול שיעור של כזית פת (כ- 30 גרם) בסוכה בלילה הראשון של חג הסוכות, ולכתחילה יאכל שיעור של כביצה (56 גרם), ויכוון קודם אכילתו לקיים מצות עשה מן התורה לישב בסוכה, זכר ליציאת מצרים, וטוב שיכוון שיושב בסוכה זכר לענני כבוד שה' יתברך הקיף את עם ישראל כשיצאו ממצרים.

ב. את הכזית פת נכון להחמיר שלא לאכול עם לפתן או תערובת, אולם לטבל את הלחם במרק חם או בדבש מותר לכתחילה, ולכתחילה צריך לאוכלו בתוך ארבע וחצי דקות, אולם בדיעבד אם אכלו בתוך שמונה דקות יצא ידי חובה.

ג. בכל ימי חג הסוכות אסור לאכול סעודת קבע מחוץ לסוכה, והיינו משיעור כביצה (54 גרם), ובפחות משיעור של כביצה מותר לאכול פת מחוץ לסוכה. וכאשר אוכל שיעור כביצה או יותר שחייב בסוכה צריך לברך לפני האכילה "ל ישב בסוכה". וכיצד מברך?

תחילה יטול ידיו ויברך "על נטילת ידים" וילך למקומו ושם בעודו יושב במקומו עומד יברך "לישב בסוכה", ישב במקומו ויברך מיד "המוציא לחם מן הארץ".

ד. אם שכח לברך ברכת "לישב בסוכה" וכבר התחיל לאכול יכול לברך ברכת "לישב בסוכה" כל זמן שעדין אוכל ושותה, אך אם כבר סיים את אכילתו ואינו אוכל עוד אינו רשאי לברך ברכת "לישב בסוכה".

ה. אם היה אוכל בסוכה ולא היה דעתו לאכול אלא פחות מכביצה, ונמלך בדעתו באמצע האכילה ורוצה עתה לאכול כביצה, יברך ברכת "לישב בסוכה", אף על פי שמכאן ואילך אינו אוכל עוד שיעור כביצה חדשה.

ו. האוכל עוגה או תבשיל ממיני דגן כגון איטריות, קוסקוס וכדומה, חייב לאכול בסוכה דווקא אם אוכל שיעור כביצה או יותר, אבל אין לו לברך ברכת "לישב בסוכה".

ז. ואם אוכל פחות מכביצה אינו חייב לאכול בסוכה, ואם אוכל שיעור של 162 גרם של עוגה או מיני תבשיל שחייב לאכול בסוכה, צריך לברך גם קודם אכילתו ברכת "לישב בסוכה", וכן אם בתחילת אכילתו חשב בדעתו שיאכל מעט מזונות ולאחר מכן נמלך בדעתו ורוצה לאכול שיעור של 162 גרם יברך עתה ברכת "לישב בסוכה".

ח. האוכל פירות או בשר, וכן כל מיני מאכלים שאינם ממיני הדגן, מעיקר הדין אינו חייב לאכול בסוכה, וכן אינו חייב לשתות שום שתיה בסוכה, ואפילו אם שותה יין אינו חייב לשתות בסוכה.

את הבראשית של תשרי שתלוה אותו לכל השנה.

בחג הסוכות לוקחים ארבעת המינים. אי אפשר לקחת אתרוג מורכב עם לימון או עם תפוח, זה פסול. אם הראש של האדם מורכב כל שכן שהוא פסול. עד שאדם מדקדק שהאתרוג לא יהיה מורכב, מבקש בורא עולם שהראש לא יהיה מורכב, אי אפשר לערבב תורה עם אינטרנט ואייפונים וגלאקסי ולהפליג ולגלוש. ונותנים היום הכל בחינם, משום שהשטן יודע שהבריאה המיוחדת של העולם זה היום הראשון שה' הבדיל בין האור לחשך, בין הקודש לטומאה, ואם אדם אין לו את ההבדלה של היום הראשון אין לו כלום, וזו המלחמה האחרונה, שהשטן שולף את הכלים הכי חזקים שלו משום שהוא עומד להתבטל.

בעל התניא היה בוכה כשהגיע לפסוק שיוסף אמר לאחיו שיביאו את בנימין, "אם אין אחיכם הקטן אתכם, לא תוסיפון לראות פני", אומר בעל התניא שגם אם תהיה צדיק גדול וענק בתורה ובמידות, אם תעלה למעלה לאלקים בלי להביא לו את הילדים הקטנים שלו, אומר הקב"ה לצדיק הכי גדול, "אם אין אחיכם הקטן אתכם, לא תוסיפון לראות פני". בימים הנוראים רואים בבית הכנסת פנים חדשות, כמה שמחה יש לאלקים שרואה בן רחוק שבא לבק. אבא שיש לו עשרה בנים, תשעה מהם גרים על ידו. והעשירי גר באמריקה. כמה געגועים יש לבן הרחוק. והנה אחרי הרבה שנים מתקשר הבן מאמריקה שרוצה להגיע לחג הסוכות. בחג יושב האבא עם עשרת בניו בסוכה. עם מי האבא שמח בחג? בודאי עם הבן מאמריקה. אומר בעל התניא, אתם הדתיים כל היום בבית הכנסת, אבל ביום הכפורים שמגיעים פנים חדשות, איזה שמחה יש בעולמות העליונים, ובפרט אם מקרבים אותם והם ממשיכים להגיע כל השנה, כך מתחילים מבראשית.

פרשת שבוע הרב אליהו רוטנטי

חג סוכות

המילה בראשית בנויה מאותיות בא' תשרי שאז נברא העולם, ותשרי הוא הבראשית של כל השנה. אין חודש עמוס בחגים כמו חודש תשרי. ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים, סוכות, הושענא רבה ושמחת תורה כל זה למה? אומר הקב"ה "אני רוצה שתתחילו את השנה ברגל ימין, אני אתדלק אתכם בחגים ושבטות צופים, ותכנסו לשנה החדשה בירח האיתנים (תשרי), משום שאם הבראשית שלכם תתחיל בעוצמה, יש סיכוי שכל השנה תתעלו ובטהרה וביראת שמים. ואומר דוד המלך "מי חכם וישמור אלה". החכם האמיתי שומר על ההתחלה. וכמו שאומר מרן החיד"א (מורה באצבע סי' ט') "יזהר האדם לשמור את כל הראשית של השנה, והרגעים הקדושים של חודש תשרי שילוו אותו כל השנה, ולא יראה אחר שמחת תורה כאדם שפרק עול אדוניו מעל צווארו, והשליך את כל עבודת הבורא של חודש אלול ותשרי מאחוריו, ומראה שכל יראתו ועבודתו היתה חיצונית גרידא". והמילים מדברות בעד עצמם.

אם אחרי כל החגים של תשרי אתה אומר איזה יופי שהכל מאחורינו, מיצינו את עצמנו, ולא משתמש בחגים הללו כמנוף לעלות ולהשתנות, זה מראה שכל העבודה של חמישים ואחד ימים היתה יראת ה' חיצונית. שום דבר בפנימיות שלך לא השתנה. אדם חכם צריך לנצל

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

להיות בטוח בהשם

יש המבארים את מצות הבטחון - להיות בטוח בישועת ה', מגבילים את הישועה, אם זה מחמת גזרה שנגזרה או מחמת עוונות האדם, או להגדיל שכרו לעולם הבא שהמה סבות המצויות מאד, ואם כן חוזרים המה למה שבארנו שהחיוב בבטחון בה' הוא לבטח בו שעושה את הטוב ביותר עבורנו ולהבטל לרצונו, ומה שהבטחנו שבאם נבטח בו - נושע, זהו "שכר" הבטחון, וכמו שהבטחנו שבאם נשמר מצוות ה' יברכנו בכל הטוב, אולם מצד המטל עלינו הוא לא להיות בטוח בדוקא במלוי בקשתנו, אלא המטל עלינו הוא לבטח בו שעושה את הטוב עבורנו. אך לקוות לטוב - חיב האדם שכן אין מעצור לה' מלהושיע, ואין מונעו שום סבה מלהושיע לאדם, אולם לעולם חיב האדם בבטחון בה' לכלל את האפשרות שלא יענה בבקשתו ולבטח בה' שעושה את הטוב ביותר עבורו.

וכמו בהבטחת התורה שבאם נשמר מצוות ה', יברכנו בעשר ובנכסים אין זה בתורת שכר מצוה, אלא כדי שנוכל בכך לקיים את דברי התורה מתוך נחת ללא טרדות וביתר שאת, כמבאר ברמב"ם (הלכות תשובה פ"ח), ובאם רואה הבורא לנכון שהעשר והנכסים רק יפריעו לנו בודאי ימנעם מאתנו אף שאנו עושים רצונו, כן הוא בבטחון, על האדם לבטח בה' שעושה את הטוב ביותר עבורו, ומראש עליו להסכים בבטחון בה' שגם כאשר לא יקבל את אשר בטח עליו - יתרצה בכך בכל לבבו מבלי להרהר אחר ה'.

ובפרט בזמננו, זמן "עקבות משיחא", שהנהגה הנה הנהגה של הסתר פנים ועין ברמח"ל (דעת תבונות עמ' קצג) שכתב שהנהגה בעקבות משיחא תהא שונה בקיצוניות מכל הדורות שעברו, והוא שעקר הנהגה שתהא בסוף הימים תהא הנהגה של "צועקים ואינם נענים", הנהגה של "צדיקים ורע להם" ביותר מכל התקופות, ועין שם בדבריו שעקר העבודה תהא בימים ההם רק לקבל את הנהגת ה' בתמימות כאשר היא מבלי להרהר אחריו ולא לבקש לשנות מצבים, ומפאת קשי הדברים אקצר מהמובא בדבריו, ולענינו, בודאי שמן הראוי להורות ולחנך את בני דורנו שזו מדת הבטחון האמתית להסכים למצב בו הם נתונים ולבטל דעתם לרצונו ה', וזו דרך העבודה, ואכן מבטח לנהוג כך שהנהגה תהא עמו הנהגת חסד וכנאמר והבוטח בה' חסד יסובבנו, ואז יותר בנקל יהא לבני אדם לעמד איתנים וחזקים באמונתם, לעמת אלו הדוגלים במדת הבטחון להיות בטוחים בישועתם - אלו הרי מסכנים את יציבות אמונתם בה', וכלשון ה"פלא יועץ" (ערך "הבטחה"): שאם יבטח בה' שיעשה לו כל צרכו כרצונו... לפעמים תכזב ותחלתו כי כמה צדיקים מענים... וכמו כן יש להטיל דפי לא במעט בשיטת הפילוסופים שנתפשטה בימינו לערך סדנאות לחשיבה של: תחשב טוב יהיה טוב... מחשבה חיובית... וכיוצא. שכל אלו באם אינם מבססים על אדני האמונה והבטחון שהורו לנו אבותינו ורבותינו. הרי שהמה הבל ורעות רוח, ושומר נפשו ירחק מהם, וידבק אך ורק בדברי רבותינו הקדושים שכל ישראל נשענים עליהם וקבלום למורי דרך ללא פקפוק.

שיהנה משתי הכפפות

מהחלון אל מחוץ לרכבת, בשבריר שניה השליך הרב את הכפפה השנייה מידו, שאלוהו תלמידיו מדוע? עתה אין לכבודו אפילו כפפה אחת? חשבו לעצמכם השיב הרב, לי כבר לא יהיה זוג, אולם מי שימצא את הכפפה לפחות שיהנה משתי כפפות. בואו וננתח יחדיו, אילולא הרב היה מתמהמה מספר שניות כבר לא היה תועלת מצדו לזרוק את הכפפה השנייה מפני שהרכבת שועטת על המסילה במהירות. הצופים מן הצד הפטירו חבל! אבל רבינו ירוחם שאהבת הבריות והזולת טבועה בו ראה שלשני יהיה רק אחת, על כן לא התמהמה זרק מיד.

תקופת המועדים זמן של עבודה עצמית, אבל היאך עושים שינוי מהותי? חיזוק בפרט אחד (שמיעה ראה דיבור וכו') פעמים הוא טיפול בסימפטום, אולם על השינוי להיות שורשי ועמוק. לא נכחד שיש פעמים שדרך העבודה דווקא בחיצוניות ולא פנימה לנפש ודווקא אחר המעשים נמשכים הלבבות (ספר החינוך מצוה טו, וקדמו הרמב"ם אבות פ"ג טו). אי"ה בשבוע הבא נציע משנה סדורה יותר.

שבוע שעבר קראנו בתורה את שירת האזינו, וכיון שבחג אין פרשת שבוע נתמקד בפרשה זו: "האזינו השמים ואדברה, ותשמע הארץ אמרי פי" דורש האור החיים הקדוש שיאזינו השמיים שהם הגדולים שבעם ישראל, אז תשמע הארץ דהיינו המון העם, שהגדול נגור אחר הקטן.

וברובד העמוק של הנפש כאשר אדם מתקן את לבו, מאזין ומפנים לדברי התורה, בו בזמן ישמעו אזניו ויראו עיניו את שצריך לראות, שמיעה וראיה הם דבר סלקטיבי, יתכן ששנינו נראה, אולם שנינו נחוש ונחשוב כלפי אותו מעשה אחרת לגמרי, ראה ושמיעה הם כלים חשובים לניתוח העובדות, אולם בסופו של דבר יראו וישמעו רק מה שמונח בתוך חדרי ליבו של האדם, "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" (פס"ו, לט) הקדימה התורה לב לעיניים אע"פ שקודם רואים ורק אח"כ מרגישים בלב גילתה לנו התורה שההיפך הוא הנכון, העיניים תלויות בלב, ולא הלב בעיניים וכמאמר חז"ל שראיית העין תלויה בהבנת הלב (עבודה זרה כח: ובתוס' שם ד"ה שוריינא).

הרב ירוחם ממיר ענק המחשבה והמוסר נסע ביום מן הימים ברכבת, לפתע באמצע הדרך נשמטה כפפה אחת מידו, ונפלה

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

יש ערב אחד בשבוע שאסור לכם לפספס

הצטרפו לאלפי צופים המגיעים מכל קצוות הארץ והתחברו לנקודות החשובות ביותר בחייכם **שיעור המוסר הגדול בתבל** מפי הקול חוצב הלהבות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

רב מקדים הרב יורם סרי שליט"א אב"ד מודיעין עלית בשעה 21:15

בכל יום רביעי בשעה 22:00 ישיבת אור דוד רח' המכבים 108 בני ברק